

EurEau en CEEP belangrijk voor de watersector

‘Rechtstreekse ingang bij de Europese Commissie’

Piet Jonker is met pensioen, maar heeft het drukker dan ooit. Naast zijn studie in Amsterdam is hij veel te vinden in Brussel, in zijn functie als vicevoorzitter van de Taskforce Water van CEEP, het Europese Centre of Employers and Enterprises providing Public Services.

Per 1 september is Piet Jonker geen directeur meer van Dunea. Van geraniums houdt hij niet, dus heeft hij onlangs zijn studie filosofie weer opgepakt en gaat hij op voor zijn master's. Ook blijft hij actief in de drinkwatersector, onder andere binnen de Europese koepelorganisatie CEEP.

U was ruim 21 jaar algemeen directeur bij Dunea. Onlangs heeft u afscheid genomen. Wat zal u het meeste bijblijven van deze periode?

Jonker: 'Ik heb bij mijn officiële afscheid vorige week een parallel getrokken tussen mijn loopbaan bij Dunea en de verbreding

van de A4. Ik heb 21 jaar geforensd tussen Amsterdam en Den Haag, over de sinds mensenheugenis met files verstopte A4. Gedurende vrijwel die gehele periode werd er gewerkt aan deze rijksweg. En toen de verbreding naar zes rijstroken vorig jaar eindelijk klaar was, was inmiddels bekend dat hij wéér verbreed moet worden, naar acht stroken. Dat lijkt erg op mijn werk bij Dunea: je doet allemaal je best, er is flink wat vooruitgang, maar op de keper beschouwd ben je nooit klaar. We hebben bij Dunea de afgelopen decennia samen mooie resultaten behaald: het tarief voor drinkwater is al 18 jaar

gelijk gebleven, de kwaliteit (ook in termen van lekkages en 'down time') is toegenomen en de samenwerking binnen de verschillende geledingen en bloedgroepen van onze organisatie is sterk verbeterd. Maar het karwei is nooit af, er is altijd werk aan de winkel!

Eerder was u actief binnen EurEau, sinds 2014 bij CEEP, het Centre of Employers and Enterprises providing Public Services. Wat is CEEP en waarin verschilt deze organisatie van andere Europese koepels?

Jonker: 'CEEP is een brede belangenorganisatie, die alle Europese dienstverlenende

overheidsbedrijven vertegenwoordigt. Dat zijn dus de publieke bedrijven uit het openbaar vervoer, de energiesector, drinkwatervoorziening en waterzuivering, gezondheidszorg, onderwijs, afvalverwerking, milieuzorg en communicatiediensten. CEEP is in het sociale driehoeksoverleg (de Social Dialogue, zeg maar de Euro-SER) één van de drie gesprekspartners voor de Europese Commissie – naast BUSINESSEUROPE (de werkgevers) en ETUC (de vakbonden).’

Vewin is aangesloten bij diverse Europese koepelorganisaties, zoals CEEP en EurEau. Waarom is het belangrijk dat de drinkwatersector actief is in deze samenwerkingsverbanden?

Jonker: ‘De Commissie – en met name voorzitter Juncker – vindt de Social Dialogue een zeer belangrijk gremium, omdat het een zelfstandig instrument van de Commissie is om invloed uit te kunnen oefenen op alles wat er politiek in Europa gebeurt. Het Europese Verdrag bepaalt namelijk dat, als de Commissie en de sociale partners het in de Social Dialogue met elkaar eens zijn geworden over een voorstel, de Raad van Ministers daar alleen maar ja of nee tegen kan zeggen. Ze kunnen dus geen veranderingen aanbrengen in zo’n voorstel, en dat is natuurlijk interessant voor de Commissie. Gevolg is dat CEEP op deze manier rechtstreeks toegang heeft tot de hoogste niveaus in Brussel. En niet alleen bij de Commissie, maar ook bij de ‘belangrijke’ directoratengeneraal, zoals mededinging, economische zaken, handel of interne markt.’

‘Via EurEau hebben we goed contact met het voor de watersector relevante directoraat-generaal Milieu. De medewerkers daar hebben het zo druk dat ze openstaan voor uitgewerkte voorstellen, mits ze erop kunnen vertrouwen dat die zo breed gedragen en uitgebalanceerd zijn dat ze ongeveer het compromis bevatten waar de Raad van Ministers uiteindelijk waarschijnlijk op uit zal komen. Doordat EurEau de gehele Europese sector vertegenwoordigt, lukt dat vaak.’

‘Maar als sector hebben we vaak ook te maken met beleid vanuit andere directoraten, zoals mededinging: denk maar aan de steeds weer terugkerende discussie over privatisering van overheidsdiensten. Daar kom je als EurEau niet makkelijk binnen. Nu is het mooie van CEEP dat het zich niet hoeft te beperken tot sociale onderwerpen

en een legitieme toegang heeft tot eigenlijk alle directoraten en de Commissie zelf. Dat maakt deze organisatie dus tot een interessant vehikel, ook voor de drinkwatersector. Zo vraagt de Commissie vaak aan ons of we mensen willen voordragen, als er deskundigen moeten worden benoemd in adviesorganen.’

Welke onderwerpen binnen CEEP zijn momenteel actueel en waarom zijn deze voor de drinkwatersector van belang?

Jonker: ‘Een mooi voorbeeld van hoe dingen in Europa gaan, is de review van de Drinkwaterrichtlijn, die voor het laatst in 2002 is herzien. Dat moet eigenlijk elke vijf jaar gebeuren, maar dat is een beetje in de versukkeling geraakt. De Drinkwaterrichtlijn is nu echter opgenomen in het REFIT-programma van commissaris Timmermans. In dat programma gaat het om de vraag of de EU nog wel de goede dingen doet op de goede manier. Dat programma heeft een heel hoge prioriteit, waardoor allerlei directoraten zich er opeens over lopen op te winden. Er is een externe partij ingehuurd om te kijken wat er beter kan. Onze indruk is dat die meer overhoop kan halen dan goed doen. Mede daarom hebben we in oktober in Milaan een conferentie belegd met EurEau, CEEP en Aqua Publica Europea, om tot een gezamenlijke aanpak van dit dossier te komen. Als we daarna kans zien om dat aan te bieden aan de Commissie en zij dat overnemen, kunnen we een hoop ellende voorkomen.’

‘Een ander onderwerp is de opvolging van het burgerinitiatief Right2Water. Eén van de punten daarvan was dat alle drinkwatervoorziening publiek zou moeten worden. Daar gaat de Europese Commissie echt niet aan beginnen, omdat ze volgens het Unieverdrag neutraal moet zijn in kwesties van ‘privaat of publiek’. Maar er moet wel wat gebeuren met die 1,9 miljoen handtekeningen van burgers, dus is men gaan inzetten op transparantie. DG Growth – de nieuwe naam van het DG Interne Markt – zou dat graag willen omzetten in het organiseren van aanbestedingen, een strijd die ze twee jaar geleden verloren toen water werd uitgezonderd bij de Dienstenrichtlijn. Dus daar moeten wij actie op gaan nemen...’

‘Verder is de Commissie momenteel bezig met een fitness check van Natura-2000;

we hebben zowel via EurEau als via CEEP onze Nederlandse visie daarop rechtstreeks kunnen inleveren bij de betrokken commissaris.’

Welke veranderingen heeft u meegemaakt in Europa op het gebied van drinkwater? Welke is wat u betreft de meest positieve? Waar moet Brussel zich wat u betreft de komende jaren vooral op focussen?

Jonker: ‘Er is in Europa de afgelopen decennia veel bereikt op het gebied van waterkwaliteit. Kijk naar de Rijn en de Maas: die zijn echt schoner dan in de jaren 70 van de vorige eeuw. Waar wij als Nederland op moeten letten, is dat we niet achteroverleunen. We blijven het afvoerputje van West-Europa en in dat kader hebben wij een groot belang bij strengere Europese regels. Ik snap ook helemaal niets van het Nederlandse besluit om geen nationale koppen meer op regelgeving uit Brussel te zetten: juist door het goede voorbeeld te geven ben je geloofwaardig als je pleit voor hogere eisen voor de waterkwaliteit!’

‘Van 2001 tot 2007 hebben we via EurEau een continu gevecht gehad om de Commissie te weerhouden van aanbestedingen in de drinkwatersector. Dat is een soort veelkop-pige draak, die steeds weer tot leven komt, vanuit verschillende hoeken. Dat dossier zullen we ook de komende jaren goed in de gaten moeten houden.’

Piet Jonker: ‘Niet achterover leunen.’